

LIETUVIS

O maior e mais antigo jornal lithuano na America do Sul
Didžiausias ir seniausias lietuvių laikraštis Pietų Amerikoje.

Lietuvių S-gos Brazilijoj Organas
Leidėjas: LIETUVIU S-GA BRAZILIJŲ
Atsakomasis redaktorius
Dr. Egaz Muniz Moreira Landim
Faktinis Redaktorius
Stasys Vancevičius
Rankraščius redakcija taisy savo nuožū-
ra. Nesunaudotų rankraščių nesaugo
ir savo lėšomis negražina.

Prenumeratos kaina:
Brazilijoj metams 12 mėnesių, pusmečiui
6\$000. Pietų ir Šiaurės Amerikoje: me-
tams 15 mėnesių, pusm. 8 mlr.
Lietuvoje ir kitur užsieny metams 20 mlr.
pusmečiui 10 mlr.
REDAKCIJOS IR ADMINISTRACIJOS
ADRESAS:
Rua Bandeirantes, 474 Tel. 4-3925
Caixa Postal 1764 São Paulo.

10-ti METAI.

SÃO PAULO, 1938 m. Rugsėjo - Sėtembre mėn. 3 d.

NR. 36 (504)

Sp. S-gos atstovų suvažiavimo proga.

Jaunutė Brazilijos lietuvių kolonija, gyvendama savo vargais bėdomis pasistengė neatsilikti nuo bendros šiandienio gyvenimo eigos kaip kitos kultūringosios tautos išėivijoje yra sukūrusios visokias organizacijas, bendroves, taip ir mes turime, nors gal ir ne taip tobulas ir galingas, kaip kitų tautų. Mes džiaugiamės šių organizacijų laimėjimais ir lūdimė jų nepasisekimais.

Štai! Sporto s-ga „Lithuania“ — viena seniausių jaunimo organizacijų Brazilijoj, kuriai suėėjo 9-ri gyvavimo metai, šaukia iš eilės trečią suvažiavimą, kur bus panagrėnėti atlikti darbai ir nustatytos ateities veikimo gairės. Ten bus, kaip visuose suvažiavimuose būna, diskutijų, kalbų... Šia proga norėčiau kreiptis į vyresnio amžiaus visuomenę, kuri iki šiol labai šaltai žiūrėto į jaunuomenės organizuotumą. Reikėtų daugiau pareikšti pritarimo jų darbams. Tegul jie jaučia, kad visi jais įdomaujasi, kad visi nori jų progreso, jų tobulumo. Todėl per tokius suvažiavimus organizacijos, spauda, įvairios įstaigos turėtų pasiūsti savo atstovus, kurie sportininkus sveikintų bei drąsintų jų darbuose. Toks vyresniųjų pritarimas nepaprastai pakelia jaunimui ūpą. Pažūrėkime į kitų tautų išėivius: kaip jie rūpinasi savaisiais, padėdami moraliai ir materialiai organizacijų jų veikimą. Ne taip senai Mokoje kokį ūpą sportininkams buvo sukėlęs aukštųjų svečių atsilankymas per futbolo rungtynes. Gerb. p. Skipičio ir Konsulo suteikta auka sukėlė tiesiog entuzijazmo audrą. Jaunimui visoki mūsų gėnai, nesantaikos nesuprantami. Jie nuo viso to šalinasi. Kūno kultūros progrose jų pasitenkinimas. Tai mes turime suprasti. Padėkime jiems ten, kur reikalinga, nes kiršinimais nuo jų tik atsitolinisim, o juos verėiame ieškotis svetimųjų paramos.

Sporto s-ga „Lithuania“ pasukutiniu laiku savo penkiuose skyriuose turi subūrusi geroką būri sportuojanėio jaunimo. Patys skyriai turtu ir patalpomis nusiskūsti negali. Belieka šiek tiek susitvarkyti skyriuose, patraukti į savo tarpą daugiau naudingų asmenų, stoti į sporto lygą, įsigyti savo stalioną ir t. t. ir t. t. Be to, ateinanėiais metais s-gai sueina dešimtmetis kuriam reikėtų rimtai pasiruošti ir jį tinkamai atšvesti. Tie visi darbai reikalauja nusimanėiųjų ir pasiruošusių žmonių.

Tebūnie leista, suvažiavimo proga, pareikšti man šias mintis visuomėnei ir patiems sportininkams. Visi žino, kad „Lithuania“

kolonijos pasididžiavimas. Visa tai pasiekta per darbą. Tad dirbkime ir būkime savo dar gražesnės ateities kūrėjais.

Januškis.

Grižta iš Lietuvos mūsų sportininkai.

Rugpiūčio 22 d. Brazilijos lietuviai sportininkai Vasiliauskas, Žičkus ir Pakalnis, dalyvavę Tautinėje Olimpijadoje, išvyko atgal į Braziliją. Tuo pačiu traukiniu iš Kauno išvyko Amerikos lietuvis filmininkas Januškevičius su motina, Amerikos lietuvis sportininkas Prokopas su motina, Škotijos lietuvaite mokyto-

Anglija ispėja Vokietiją.

Rugpiūčio 30 dieną Londone buvo sušauktas Anglijos ministerių kabineto posėdis, kuriame dalyvavo beveik visi ministrai. Posėdyje dvi valandas buvo svarstoma susidariusi Europoje padėtis, dėl kurios grėšia karas. Anglijos ministerių kabinetas rado, kad didžiausias visų Europoje esanėių neramumų kaltininkas yra Vokietija. Ministerių kabinetas pavedė Anglijos ambasadoriui Berlyne griežtai įspėti Vokietiją dėl jos agresin-

Sudetų vokiečiai reikalauja visiškos autonomijos.

Pasitarimai tarp Čekoslovakijos vyriausybės ir sudetų vokiečių vadovų, nežiūrėnt visų Lordo Runcimano pastangų, eina labai nesklaidžiai. Sudetų vokiečiai atmetė visus Čekoslovakijos pasiūlymus ir kompromisus. Sudetų vokiečiai, Vokietijos inspiruojami, reikalauja visiškos autonomijos, panašios į Anglijos suteiktą autonomiją Irlandijai. Tokios autonomijos su-

Prancūzija ir Anglija veikia išvien.

Dėl sudetų vokieėių griežto reikalavimo visiškos autonomijos Europoje vėl kilo neramumai. Mat, Vokietija sąmoningai kursto ir ragina sudetų vokiečius nepasiduoti. Dėl šito daugiausia susirūpinusi Prancūzija ir Anglija. Prancūzija yra davusi pasižacėję gini Čekoslovakijos nepriklausomybę, jei Vokietija kėsintųsi prieš ją. Anglija su Prancūzija turi karo sutartį ir kelis kartus yra aiškiai pabrėžusi, kad kilus Europoje naujam

Inspektorius Simas Bakšys atsistatydino.

Buvęs São Paulo lietuvių mokyklų inspektorius Simas Bakšys rugpiūčio mėn. 31 d. padavė pareiškimą prašydamas jį iš šių pareigų atleisti. Ką mano veikti toliau ir kodėl atsistatydina, paaiškinimų duoti atsiskakė.

ja Savickaitė ir dar keletas lietuvių. Brazilijos lietuvių sportininkų vadovas Vasiliauskas išvažiuodamas pareiškė visų trijų Brazilijos lietuvių sportininkų didelį susižavėjimą buvusiu olimpijada. Visa Lietuvos pažanga juos tiek sužavėjusi, kad nebe nori iš tėvynės į tolimą P. Ameriką grįžti.

gos politikos Čekoslovakijos atžvilgiu. Jei Vokietija mėgintų pulti Čekoslovakiją ir dėl to į karą būtų įvelta Prancūzija, tai Anglija pasiliksianti ištikima britų — prancūzų susitarimui ir stosianti į karą Prancūzijos pusėje.

Anglija žada imtis griežčiausių priemonių prieš Vokietijos agresingumą ir visais galimais būdais stengsis išlaikyti taiką Europoje.

Dėl Čekoslovakijos ir sudetų vokieėių nesutarimų bei Vokietijos agresingos politikos Europoje padėtis labai įtempta ir kasdien laukiama naujų įvykių teikimas būtų lygus naujos vokiškos valstybės įsteigimui Čekoslovakijos teritorijoje. Žinoma, su tuo Čekoslovakija niekad negalės sutikti, nes tai būtų pirmas jos nepriklausomos valstybės draskymas.

Vytauto Didžiojo lietuvių mokyklos vedėja L. Majienė, kuri buvo išvykusi atostogų į Lietuvą, rugsėjo 2 d. išvyksta atgal į Braziliją. Š. Pau mokytoja L. Majienė atvyks rugsėjo 22 d.

VISI i Skautų Vakara! Nepaprastai idomi programa!

Š. m. rugsėjo mėn. 3 d. (šeštadienį) SĀO CAETANE, LAZIO SALEJE įvyksta pirmas šiais metais

Skautų Vakar

Programoje du skautiški vaidinimai, 10 jungtinio choro dainų, keletas gimnastikos pratimų, plastikos, baletu dalykai, skuduėių orkestras, deklamacijos, be to, nepaprastai gražūs senoviniai lietuviški šokiai. Programą atlieka Villa Bellos, Bom Retiro, Villa Anastazijos skautai ir kiti.

Vakare dalyvauja DULR Pirmininkas p. Skipitis ir nemaža garbingų sveėių.

Po programos bus šokiai iki 4 val. ryto, griežiant p. Ogzevailos orkestrui. Vakarų pradžia 7 val. v.

LIETUVI, NEPRALEISK PROGOS PAMATYTI SKATŲ VAKARĀ! SKAUTŲ VADOVYBĒ.

Japonai žygiuoja pirmyn.

Japonai susitaikė su Sovietais vėl visu žiaurumu pradėjo pulti kiniečius, bombarduoti ir naikinti jų miestus bei gyvenamas vietas. Nors kiniečiai karžygiškai ginasi, tačiau neturėdami gerų ginklų ir aviacijos niekaip negali japonų puolimo atlaikyti. Kairiuose frontuose kiniečiai dažnai smarkiai supliekia Japonus,

tačiau pastarieji keršidami su galinga aviacija ir moderniškais karo ginklais žudo blogai apginkluotus kiniečius.

Leibnėis rašo, kad kiniečiai, tačiau nepasiekę, da Sovietai, tačiau matyti, kad Sovietų parama Kinijai yra labai menka.

Numirėlis atgija, o jo gydytojas miršta

Plačiame pasaulyje būna įvairiausių nuotykių, tačiau visai nuostabus nuotykis neseniai atsitiko lenkų kaime Dolnia, Galicijoje.

Ten susirgo gana rimtai vietos gyventojas Juzef Kozlovski. Tuoj buvo pašauktas gydytojas. Pastarasis visapusiškai apžiūrėjęo ligonį, bandė visai padėti, tačiau nieko neišėjo, nes ligo nis čia pat, beveik jo rankose, miršta. Gydytojas net jau konsultavo mirtį. Kozlovskio namiškiai ir tėvai rūpinosi laidotuve mis. Jo kūnas buvo pašarvotas karste ir rytojaus dieną buvo susitarta su kunigu dėl laidotuvių. Vidunaktį du Kozlovskio

draugai nepaprastai išsigandę kai pamatė, kad karsto dangtis kyla į viršų. „Numirėlis“ iškelia kojas ir atsistojęs ramiai sau nueina į virtuvę, kur atsigeria šalto vandens...

Namie kilo sumišimas. Buvo paskubomis vėl pakviestas gydytojas, kuris pirma konstatavo Kozlovskio mirtį. Tačiau, kai gydytojas atėjo ir savo akimis pamatė „numirėlį“ gyvą ir nenorintį grįžti į karstą, jis taip išsigando, jog tuoj plyšo jo širdis ir vietoje mirė.

Kozlovskis liko gyventi. Jis tik buvo užmigęs kuriam laikui letarginiu miegu.

Kaip galima ivažiuoti Brazilijon.

Pagal naują Brazilijos imigracijos įstatymą ir neseniai pasikelbtas tam įstatymui vykdyti taisykles, ivažiavimo vizas į Braziliją duoda Brazilijos konsultatai užsieniuose. Konsulams duota teisė spręsti, kam duoti ir kam neduoti ivažiavimo leidimą

(vizų). Dabar jokių kvietimų ir „samadų“ vietoje daryti nereikia.

Norintieji iš Lietuvos važiuoti į Braziliją turi kreiptis į artimiausį Brazilijos konsulatą Berlyne ar Helsinkiu, kol bus įsteigtas Brazilijos konsulas Kaune.

Kas gali isivelti i naują Europos karą.

Prancūzijos ministeris pirmininkas Daladier, kalbėdamas apie būsiantį Europos karą pažymėjo, kad jei šiuo metu karas kiltų dėl Čekoslovakijos, tai iš vienos pusės stotų Vokietija, Italija ir Vengrija, kaip

Prancūzijos galimos priešininkės. Iš kitos pusės stotų Čekoslovakija, Prancūzija, Anglija ir Sovietų Rusija, kaip Čekoslovakijos sąjungininkės.

Iš Lietuvos

Amerikos lietuviai dovanojo lėktuvą.

Rugpjūčio 12 d. iš Palangos į Kauną atskrido lakūnas P. Šaltenis S. Amerikos lietuvių padovanotu Šaulių S-gai lėktuvu. Lakūno ir lėktuvo sutikti j aerodromą organizuotai atėjo Šaulių S-gos aviacijos būrys ir kiti artimieji šaulių būriai. Atsilankė ir kariuomenės štabo viršininkas brig. generolas Černius, karo aviacijos štabo viršininkas gen. št. plk. Rapšys ir daug visuomenės organizacijų bei spaudos atstovų. Atskridęs lakūnas P. Šaltenis sutiktas su muzika ir gėlėmis, jis perskaitė lėktuvo perdavimo tokį aktą:

„Dariaus-Girėno aeroklubas, Brooklyn, New York, W. Y. 1938 m. liepos 22 d., Lietuvos Šaulių Sąjungos štabui: Šiais 1938-aisiais metais sukanka 20 metų Lietuvos nepriklausomybės ir penkeri metai mūsų didvyrių lakūnų Dariaus ir Girėno garbingam žygiui. Abejos sukaktys

yra labai reikšmingos visai lietuvių tautai, kuri tinkamai jas mini. Mūsų aero klubas dar nėra gausus, jo nariai beveik be išimties jaunuomenė dar nespėjo sudaryti žymesnių sutaupų. Mūsų idėjai pritarė platesnė Lietuvos išeivija ir ją parėmė. Garbingoji Šaulių vadovybė, teikis priimti tą mūsų kuklią, bet nuosirdžią sparnuotą Amerikos lietuvių jaunuomenės ir plačios visuomenės dovaną Lietuvos laisvės gynimo reikalui. Aero klubas įgalioja savo valdybos narį lakūną Povilą Šaltenį nuvežti lėktuvą į Lietuvą ir įteikti Lietuvos Šaulių Sąjungos vadovybei. Teikėtis priimti aukštos pagarbos pareiškimą per aeroklubo valdybą nuo plačios visuomenės, parėmusios šį žygi savo aukomis.“ Lėktuvas buvo pakrikštytas „Sakalo“ vardu. Krikštėviais buvo p. Černienė ir plk. Saladžius.

Pirmoji darbo šventė.

Rugpjūčio 13 — 15 d. Kaune iškilmingai buvo švenčiama pirmoji Darbo šventė, kurios programa buvo turininga ir gražiai išpildyta. Pirmąją dieną buvo atidaryta darbininkų dirbinių paroda, antrąją dieną buvo sportas ir organizuotai nuvyko pasveikinti Respublikos Prezidentą Antaną Smetoną ir pagerbti Nežinomąjį Kareivį, o trečią dieną blogas žaizmės įvyko Dainų šven-

nyje (prie pat Kauno), kur dalyvavo vidaus reikalų ministras plk. S. Leonas, Seimo vicepirmininkas agr. Gilydis, Latvijos ministras Lietuvai Seja, daug aukštų svečių ir apie 50.000 organizuotų ir neorganizuočių darbininkų ir tarnautojų bei šiaip kauniškių. Šventė labai gerai nusisekė ir tuo darbininkai gražiai paminėjo Lietuvos 20 metų nepriklausomybės sukaktį.

Kariuomenės ir visuomenės šventė Grinkiškyje.

Rugpjūčio 15 d. Grinkiškyje įvyko didelės kariuomenės ir visuomenės šventės iškilmės, į kurias buvo nuvykę žemės ūkio ministras J. Tūbelis, Grinkiškio, Krakių ir Gudžiūnų valsčiai šia proga kariuomenei įteikė 116 šautuvų ir du kulkosvaidžius.

Amerikos lietuviai nupirko 49 šautuvus.

Rugpjūčio 13 d. Kaune ame-

riekiečiai lietuviai Jonas Valaitis ir Kruzė įteikė Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Algirdo 2 pėst. pulkui Amerikos lietuvių kolonijų nupirktus 49 šautuvus, Jonas Valaitis, įteikdamas kariuomenės šautuvus, pabrėžė: «Jei tėvynę ištiks pavojus ir mes patys atvažiuosime ir ginklu jums padėsime ją apginti. Mes būdė jome drauge su jumis ir būdėsimė». Antrojo pulko vadas plk. Tumas viso pulko karių vardu padėkojo už šią brangią dovaną.

Kaune steigia valstybinę prekybos mokyklą.

Nuo šių metų rugsėjo 1 d. Švietimo Ministerija Kaune steigia valstybinę prekybos mokyklą, kurioje bus dvasiniai. Mokslo trukis 3 metus ir už jį mokėti nereiks. Prie prekybos mokyklos taip pat nuo rugsėjo 1 d. steigiami vienerių metų prekybininkams kursai į kuriuos bus priimami asmenys, dirbę kon-torose ir prekybos įmonėse.

Iš Lietuvos išvežta į užsienius už 137.458.900 lt prekių.

Centralinio Statistikos Biūro duomenimis, šiemet per pirmuosius 7 mėnesius iš Lietuvos įvairių prekių į užsienius išvežta už 137.458.900 (1937 m. — 110.113.600) Lt. o iš užsienių įvežta — už 128.492.700 (1937 m. — 112.647.400) Lt. Tuo būdu praėjusiais metais per tą laiką Lietuvos užsienio prekybos balansas buvo pasyvus, o šiemet aktyvus siekia per 8,9 mil. Lt.

„Karys“ minėjo tūkstantinio numerio jubiliejų.

Lietuvos karių populiariausias ir plačiausiai skaitomas laikraštis „Karys“ minėjo tūkstantinio numerio jubiliejų. Šio laikraščio pirmatakas „Kariškių Žodis“ (Nr 1) buvo išleistas 1919 m. gegužės 22 d. Dabar „Karys“ yra savaitinis ir gražiai leidžiamas laikraštis. Tūkstantinis numeris išleistas itin gražiai. Jo redaktoriumi yra kpt. Urbona-vičius.

Baigėsi kariuomenės sporto šventė.

Rugpjūčio 14 d. baigėsi kariuomenės sporto šventė, kuri truko kelias dienas ir turėjo didelį pasisekimą. Šia sporto švente kariuomenė padidino Lietuvos nepriklausomybės sukakties minėjimo įspūdį.

Merkys pas Litvinovą.

Kauno miesto burmistras Merkys, lydėmas Baltrušaičio, padarė vizitą užsienių reikalų komi-

sarui Litvinovui. Maskvos tarybos pirmininkas Sidorovas Mer-kio garbei iškėlė priešpiečius, kuriuose dalyvavo Litvinovas, Baltrušaitis, Bagdonas, Kriščiūnas, Maskvos tarybos prezidiumas, sritinių tarybų pirmininkai ir atsakingieji užsienių reikalų komisariato tarnautojai. Per priešpiečius Sidorovas ir Merkys pasikeitė kalbomis.

Dar viena geležinkelių konferencija.

Teigiama, kad rugpjūčio m. pabaigoje vyko keletas valstybių geležinkelių konferencija, kurioje dalyvavo Lietuva, Latvija, Estija ir Lenkija. Konferencijoje bus svarstomi klausimai, susiję su geležinkelių susisiekimo patobulinimu tarp tų valstybių.

Uždarė lenkų pereinamąjį punktą.

Iš Ukmergės praneša, kad lenkai šiomis dienomis uždarė Aleksandriškio pereinamąjį punktą. Šio punkto uždarymas teikia daug nuostolių vietos ūkininkams, kurie turi vykti į aną pusę administracijos linijos laukų darbams.

„Lietūkis“ nupirko aliejaus fabriką.

Šiomis dienomis „Lietūkis“ pasirašė sutartį su pramonininku Veicmanu dėl atpirkimo jo aliejaus fabriko, esančio Šančiuose. Dalis darbininkų paliko dirbti, o kita dalis perėjo į kitą Veicmano įmonę.

Atvyksta susipažinti su Čiurlionės kūriniiais.

Šių metų rugpjūčio mėnesį atvyksta į Lietuvą Dr. Leo Magnino iš Romos susipažinti su Čiurlionės kūriniiais. Ta pačia proga Dr. Magnino nori pastudijuoti bendrai Lietuvos meną, ypač folklorą.

Dr. L. Natkevičius — garbės legijono komandoras

Lietuvos pasiuntinybės Paryžiuje patarėjas Dr. L. Natkevi-

čius, kaip buvęs Lietuvos generalinis komisaras tarptautinėje Paryžiaus parodoje 1937 m. Šiomis dienomis buvo apdovano-tas garbės legiono komandoro laipsniu. To paties ordino karininko laipsniu yra apdovano-tas dailininkas Jonynas, parodos metu Paryžiuje prižiūrėjęs Lietuvos paviljoną kaip komisaro padėjėjas. P. Natkevičius ordina gavo iš Prancūzijos prezidento Lebruno rankų sykiu su eile kitų valstybių buvusiais parodos komisarais.

PADIDĖJO MAISTO GAMINIŲ EKSPORTAS.

Paskutiniu metu „Maistas“ žymiai padidino mėsos gaminių eksportą. Nuo šių metų pradžios „Maistas“ jau yra eksportavęs 22 milijonus kg. mėsos produktų. Praeitais gi metais „Maistas“ per tą patį laikotarpį eksportavo 15 milijonų kilogramų mėsos gaminių.

LENKAI NEPATENKINTI NUOSIRDŽIU VILNIEČIŲ SUTIKIMU KAUNE.

Žydų spauda rašo, kad Krokuvos ir Vilniaus spauda pradėjo labai aštrią kampaniją prieš Lietuvą, sąryšyje su iškilmingu ir entuzijastišku vilniečių sutikimu Lietuvoje.

KADA GALUTINAI ĮSIKURS TAUTINĖS KULT. IR PROP. ĮST.

Teko sužinoti, kad Tautinės kultūros ir propagandos įstaigos organizavimas eina pilnu tempu. Tam tikslui reikalingi įstatymo projektai jau yra paruošę ir peržiūrėti. Paruoštas ir naujos įstaigos etatų projektas, kuris šiuo metu yra ministrų taryboje. Galimas dalykas, kad reikalingieji ist. projektai netrukus bus priimti.

SKELBKITES TIK „LIETUVY“

Daktaras iš San Michele.

(Fragmentas iš knygos „San Michele Knyga“)

(Taša iš 35 nr.)

— Prašau iš manęs nesijuokti, aš mažiausiai už visus noriu, kad jūs mus paliktumėte; aš toks laimingas, vėl Jus išvydęs.

— Vous êtes très galant, mon sieur Docteur, (jūs labai galantiškas, pone daktare) tai pirmas komplimentas, kurį Jūs man pasakėte, o aš neapsakomai mėgstu komplimentus.

— Aš čia nėsu Jūsų gydytojas, o svečias.

— O ar jau negali gydytojas savo pacientui pasakyti komplimento?

— Ne, jei pacientas panašus į jus ir jei gydytojas nėra Jūsų tėvo amžiaus; net jeigu labai imtų pagunda.

Alex Munthe.

— Na, turiu pasakyti, Jūs puikiai atsilaiškėte prieš pagundą, jei kada ją turėjote? Jūs beveik visumet ant manęs rėkdavote, mane pamatęs. Per pirmą susitikimą tamsta buvai toks stačiokiškas, jog aš vos palikusi neišbėgau, ar tamsta neatsimėni? Anne, žinau, ką jis man pasakė? Jis dėbtelėjo į mane rūščiai ir šiūptelėjo tuo savo švedišku akcentu: „Madame la Comtesse, (ponia grafiene) tams tai labiau reikalinga drausmė, negu vaistai“. Ar šitaip švedų gydytojai kalba su jaunuomis damomis, kurios pirmą kartą ateina su jais pasitarti?

— Aš nėsu joks švedų gydytojas, aš savo disertaciją apgy-niau Paryžiuje.

— Na, aš buvau pas tuziną Paryžiaus gydytojų, bet ne vienas neišdrįso su manimi kalbėti apie discipliną.

— Dėl to jums ir reikėjo pasitiek daug gydytojų vaikščioti.

— Ar žinote, ką jis pasakė mano uošvei? — Įsiterpė baronienė. — Jis atšauriu balsu jai pasakė, kad jei markizienė jo neklausysianti, jis išeisias ir niekumet daugiau nebeatelsias, net ir tada, jei ji turėtų kolitį! Aš pati šitai girdėjau iš saliono o kai įšokau į kambarį, markizienė buvo pusiau apalpusi. Jūs žinote, aš tamstą rekomenduoju savo visoms bičiulėms, bet Jūs neturite užsigauti, jei pasakysiu kad jūs, švedai, atrodote mums, lotynams, per daug šiurkštūs. Nevienas Jūsų pacientas man yra išsitaręs, kad Jūsų elgesys prie ligonio lovos esąs stačiai apvertktinas. Mes nepratę, kad mumis komanduotų kaip mokyk-

los vaikais.

— Kodėl Jūs nesistengiate būti truputį meilesni? — tarė juokdamasi grafienė, kuriai labai patiko šitas žaismas.

— Pasistengsiu.

— Papasakokite mums ką nors, — prašė baronienė, kai sėdėjome salione po pietų. — Jūs, gydytojai, susitinkate su tokiais keistais žmonėmis ir būvate įpinti į nepaprastus aplinkybes. Jums geriau pažįstamas tikrasis gyvenimas, negu kitiems žmonėms, manau, Jūs galėtumėte daug ko papasakoti, jei panorėtumėte.

— Gal ir Jūs tiesa, bet iš mūsų reikalaujama, kad mes apie savo pacientus nekalbėtume; o dėl gyvenimo, bijau, aš per jaunas, kad daug galėčiau apie jį žinoti.

— Tai pasakykite nors tai, ką žinote, — neatsileido baronienė Anne.

— Žinau, kad gyvenimas gražus, bet taip pat žinau, kad dažnai mes iš jo padarome šlykštų murzozimą ir jį paverčiame kvailu farsu arba širdį veriančia tragedija, arba tuo ir kitu iš karto taip kad, galų gale, nežinau, ar turi verkti ar juoktis. Lengviau būtų verkti, bet verčiau juoktis, jei tik juokiesi savo viduje.

— Papasakokite mums ką nors apie gyvulius, — tarė grafienė, norėdama vėl mane pastatyti ant tvirtos žemės, — Jūsų tėvyneje, sako, galybė lokių, papasakokite kokią lokių istoriją.

— Gyveno kartą viena moteris senuose viensėdžio namuose didelės girios pakrašty, aukštai žiemuose. Šitoji dama laikė pri-jaukintą lokį, kurį labai mylėjo.

(B. d.)

Ministras pirmininkas svarbiais klausimais.

Ministras pirmininkas Vl. Mironas priėmė vidaus ir užsienio spaudos atstovus ir painformavo juos apie aktualiuosius mūsų užsienio ir vidaus politikos klausimus.

Visų pirma buvo iškeltas Lietuvos santykių klausimas su Lenkija. Atsakydamas į šį paklausimą, pirmininkas pareiškė:

— Balandžio 9 d., atsakydamas Seime į tautos atstovų paklausimą dėl naujosios vyriausybės darbo gairių, tarp kitko, aš esu nurodęs, kad, tvarkydama savo santykius su Lenkija, Lietuva yra nusistačiusi eiti tuo pačiu keliu, kaip ir su kitomis valstybėmis kurios, lojaliai bendradarbiaudamos su Lietuva, yra sudariusios tam tinkamas sąlygas. Tokio nusistatymo vyriausybė tebesilaiko. Per paskutiniuosius keturius mėnesius, kaip Tamstoms žinoma, Lietuva yra sudariusi su Lenkija visą eilę sutarčių, kurios daugiausia liečia susisiekimo reikalus tarp abiejų valstybių. Birželio mėn. prasidėjo normalus geležinkelių susisiekimas tarp Lietuvos ir Lenkijos. Šiandien susisiekimo reikalai tvarkyti tarp abiejų valstybių, galima sakyti, jau yra baigti. Šiomis dienomis Varšuvoje buvo pradėtos derybos ir ekonominei sutarčiai sudaryti. Dėl reikalo išsiaiškinti kai kuriuos pagrindinius klausimus jos laikinai buvo prtrauktos.

— Tačiau, — tęsė toliau ministras pirmininkas, — jei imant iš vienos pusės, mūsų santykiai su Lenkija plėtojasi normaliai, deja, dar nematyti, kad šitas faktas turėtų įtakos į lietuvių padėtį Vilniaus krašte, nors po santykių užmezgimo su Lenkija buvo tikimasi kitokios taktikos iš lenkų administracijos pusės. Vis dar tebesančios sunkios Vilniaus lietuvių visuomenės kultūrinio gyvenimo sąlygos, su prantama, labai gyvai atjauciamos lietuvių tautos.

Kaip dabar atrodo valstybės ir bažnyčios santykiai?

— Kol kas nieko naujo. Vyriausybė yra įteikusi Šv. Sostui kai kurių konkordato straipsnių aiškinimo projektą, tačiau atsakymo iš Vatikano dar nėra gauta. Viduje valstybės ir bažnyčios santykiai yra atslūgę.

— Ar turi pagrindo spaudoje paskelbtos žinios, kad šį rudenį arkivyskupas metropolitas Skvircauskas būtų paskirtas kardinolu?

— Lietuvai būtų malonu, jei kardinolas būtų paskirtas, bet tai grynai bažnyčios reikalas, ir vyriausybė žinių apie tą dalyką neturi.

Toliau buvo iškeltas klausimas apie padėtį Klaipėdos krašte. Atsakydamas į šį klausimą, ministras pirmininkas pareiškė:

— Po žinomų nelemtų įvykių padėtis yra apimusi. Įvykių priežastys tebetiriamos. Vyriausybė yra nusistačiusi netoleruoti bet kokių išsišokimų, kurie drumstų valstybės vidaus rimtį. Klaipėdos konvencijos tikslų vykdymas bei autonominio statuso tvarkingas taikymas gyvenime yra vienas pagrindinių vyriausybės rūpesčių. Toks vyriausybės nusistatymas išplaukia tie iš bendrų valstybės reikalų, tiek iš mūsų tarptautinių

pasizadėjimų. Vyriausybė nori, kad visame krašte viešpatautų ramumas ir kad jokie savitarpio nesusipratimai neklidintų jo kultūrinio bei ekonominio plėtojimosi. Tokio nusistatymo vyriausybė laikėsi ligi šiol, taip ji elgsis ir ateityje. Jos nuomone, nėra jokio pateisinimo pagrindo ir neleistina sudarinėti tokias nuotakas, kurios kenktų bendriems valstybės interesams.

— Ką Tamsta, p. ministre pirmininke, galėtum pasakyti apie ateinančius Klaipėdos krašto seimelio rinkimus?

— Seimo rinkimai įvyks seuoju rinkimų įstatymu. Bet kadangi to įstatymo numatyta rinkimų procedūra yra kiek sunki, tai jis bus pakeistas supaprastinimo prasme.

Atsakydamas į klausimą dėl karo stovio panaikinimo Klaipėdos krašte, ministras pirmininkas pareiškė:

— Vyriausybė, savo laiku atsakydamas Seime į Klaipėdos krašto atstovų paklausimą, pareiškė, kad karo stovis bus atšauktas. Tokio nusistatymo vyriausybė laikosi ir dabar. Vyriausybė jau baigia ruošti įstatymų projektus, liečiančius paprastą, sustiprintos valstybei apsaugos ir valstybės ginimo metą. Tuos įstatymus išleisus, karo stovis bus nuimtas. Jei gyvenimas eis normaliu keliu, jei nebeprisikartos neleistini išsišokimai, drumsčių krašto vidaus rimtį, vyriausybė mano eiti visame krašte prie normalios padėties.

SKATYK IR PLATINK „LIETUVI“

DR. BORIS CHIPIAKOFF RUA YPIRANGA, 193 (kertė rua Santa Ephigenia) Telf. 4-0316 Vidujinės, nervų, odos ligos. Speciali venerinių ligų klinika Visiškas genorojos išgydymas per 10-15 dienų su garantija. Konsultorija atidaryta iki 9 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 10 iki 12 val.

Ar girdėjote naujiena? Brazilijos Lietuvių Jaunimo s-ga „Viltis“ rugsėjo 10 dieną, seštadienį, „Luso Brasileiro“ salėje, rua da Graça, 608 (Bom Retire) rengia didelį VAKARA = KONCERTA su labai įdomia ir įvairia programa. Programoje dalyvauja didelis „Vilties“ choras, chorvedžio J. Stankūno vedamas. Be choro dar bus duetai, kvartetai ir solo. Dainuos žymiausi mūsų kolonijos dainininkai ir muzikai. Be to dar bus TAUTLISKIAI ŠOKIAI, o kas svarbiausia, tai šio vakaro-koncerto programoje Tars žodį lietuvių išeivių jaunimui mūsų kolonijos svečias p. R. Skipitis. Vakaro pradžia 8 val. vakaro, pabaiga 4 val. ryto. Nesivėluokite! GROS LIETUVIŲ ORKESTRAS P. V. OGŽEVAILOŠ VEDAMAS. Pats žinok ir kitam pasakyk, kad rugsėjo 10 dieną visi lietuviai eina į „Luso Brasileiro“ salę, rua da Graça, 608.

Ką Sovietų Rusijoje kalba apie karą.

Įvykiai Tolimuose rytuose mane paskatino parašyti keletą žodžių apie patirtus Sovietuose įspūdžius ir nuotakas ryšy su karu.

Tiesa, neteko matyti kareivinių gyvenimo, didelių armijos manevrų, ginklų fabriku ar įsikalbėti apie karo dalykus su Sovietų vyriausybės žmonėmis, tačiau ir iš paprastų, eilinių piliečių girdėti žodžiai turi reikšmės, nes jie — vyriausybės nuomonių, nuotakų atspindis.

Aprodant fabriką, kolchozą, kalbant su taksu šoferiu apie naujas Sovietų gamybos mašinas, dažnai girdėjau priduriant:

— Taip. Ši tą jau turime... Ar jūs žinote, kad dabar viena Maskva pramonės srityje gaminama daugiau, negu visa caro laikų Rusija... Ir vis delto kai kuriose srityse mums toli dar iki Amerikos. Visai kitoks vaizdas būtų, jeigu mūsų milžiniškų resursų nesudarytų apsiginklavimas. Mes kariausime, gal būt jau ne rytoj, bet šiandien, nes žinome, kad fašizmas be provokacijos neapsieis.

Arba štai vėl pokalbio pradžia, susipažinus su nauju žmogumi:

— Jūs iš Lietuvos? Iš Kauno? Žinau. Porą kartų skridau lėktuvu viršum jūsų teritorijos. Nesaugu jums ten, šalis maža, o kaimynų apetitai godūs, jų nagai aštrūs. Geografinė padėtis jus pastatė bastijonu prieš kaimynų fašistškąjį kumštį. O sakykite, kaip aprengti jūsų kareiviai? Gera! Ir beraščiai armijoje suspėja išmokti rašyti ir skaityti? Na, tai gerai.

Kitą kartą vienas sovietų kolega pakvietė išvažiuoti aštuoniašdešimt kilometrų už Maskvos, prie ežero. Ta proga pasigriebėm meškeres, o mūsų moterys pasirūpino užkandžiais. Dar neišvažiavus iš miesto, sovietų kolega manęs karštai pradėjo klausinėti apie nuotakas Lietuvoje, ir ką žmonės pergy-

Fabrica de Cigarros "SUDAN" DOVANOS DVIRAČIAI KOLEKCIJOS ČEKIAI NUO 50\$000 IKI 500\$000 Premijų Sąrašas Nr. 53 1938 m. rugpiūčio 1 - 15 d. laikot. MĖLYNIEJI KUPONAI SERIJA „F“ Nr. 6001 iki 6003 — 3 puikūs dviračiai vok. markės «Move» „ 6004 „ 6010 — 7 puikūs peilių rinkiniai iš 48 št. „ 6011 „ 6020 — 10 čekių po 200\$000 „ 6021 „ 6100 — 80 buteliukų «Agua de Colonia» „ 6101 „ 6200 — 100 gražių vokiškų portsigarų „ 6201 „ 6300 — 100 gražių metalinių dėželių pudrai „ 6301 „ 6400 — 100 kišeninių peiliukų „ 6401 „ 6500 — 100 čekių po 20\$000 „ 6501 „ 6600 — 100 dėželių pudrų «FLAMOUR» „ 6601 „ 6800 — 200 geriausių šepetėlių rūbams „ 6801 „ 6900 — 100 1/2 gražių lėkščių „ 6901 „ 7000 — 100 rinkinių kavai iš 6 puodukų „ 7001 „ 7200 — 200 čekių po 10\$000 „ 7201 „ 7300 — 100 gražių vokiškų uždegamų mašin. „ 7301 „ 7400 — 100 gražių elektrinių prosų «Byington & „ 7401 „ 7500 — 100 gražių paveikslų aliej. daž. „ 7501 „ 7700 — 200 sviestinių, iš fantaz. stiklo „ 7701 „ 7800 — 100 gražių lėlių mergaitėms „ 7801 „ 7900 — 100 rinkinių Gilette barzdai skusti „ 7901 „ 7950 — 50 čekių po 30\$000 „ 7951 „ 7900 — 30 puikiausių šveicariškų laikrodžių „Ora tor“ su 15 rub. „ 7981 „ 7990 — 10 čekių po 50\$000 „ 7991 „ 7998 — 8 čekiai po 100\$000 „ 7999 „ 8000 — 2 čekiai po 500\$000 F U L G O R KURIAS SKYRIA CIGARIEČIŲ IMPERATORIUS RŪKYTOJAMS VISADA BUVO IR YRA GERIAUSIOS CIGARIETĖS DIDŽIAUSIAS DOVANŲ PASKIRSTYMAS RŪKYTOJAMS. São Paulo 1938 m. rugsėjo 1 d. FABRICA DE CIGARROS SUDAN.

veno lenkų ultimatumo dienomis. Tuo metu, kai aš pasakojau apie dramatiškąsias valandas, kolegas pasilenkęs kažką pasakė šoferiui. Automobilis pasuko atgal ir po kiek laiko atsidūrė Maskvos priemeščiuose, o netrukus pasiriptome didžiuliu, plačiu asfaltuotu plentu.

— Norėjau jums parodyti... tai savo rūšies atsakymas į ultimatumus... — ir sovietų kolega nusišypsojo. — Šis plentas veda į Varšuvą. Visai naujas ir dar ne visas baigtas. Matote, koks! Laisvai galės išsitiecti dvi eilės transporto mašinų ir trys eilės lengvųjų tankų. Kai mes turėsime dar daugiau tokių plentų su visais užnugariais, saugiau bus ir meškeriot, — vėl nusišypsojo kolega, parodęs į meškeres.

Jaltoje, gyvenant Rašytojų poilsio namuose, daugeliu atvejų teko išsikalbėti su plunksnų žmonėmis. Sovietų rašytojų sąjungos organas „Literaturnaja Gazieta“ ir visa eilė kitų plonų ir storų žurnalų diskutavo ir kėlė klausimą apie reikalą sukurti eilę grožinės literatūros kūrinių apie apsigynimo karą. Tie reti pavyzdžiai iš pilietinio karo: Furmanovo „Capajevas“, Se rafimovičiaus „Geležinė Srovė“ ir kiti nepatenkina šiandieninių skaitytojų masių reikalavimų, kurioms svarbu auklėtis ir susipažinti su moderniškąjo karo mokslu, strategija. Iš naujųjų, aktualiųjų šios srities knygų dažnai minimas Pavienkos romanai «Rytuose». Šis kūrinys, rodos, lyg syks vaizduoja ateities Sotų — japonų karą. Girdėjau sovietų rašytojus diskutuojant apie Pavienkos romaną ir karštai besidominčius Tolimųjų rytų padė-

timi. Pora su manim gyvenusių rašytojų ruošė filmai scenarijus, kurių tema — apsigynimo karas, o vyksmo plotas — Tolimieji rytai.

— Kaip manote, ar Japonija neįsipainios į Kinijos žabangas? Šiaip ar taip, laimėjus ar pralaimėjus, Japonija juk išeis iš to karo silpna. — kartą paklausiau rašytoją L., kuris savo laiku buvo kariškis.

— Galimas daiktas, bet Japonija savo didžiąją armiją laiko prieš mus. Jeigu jai ir agonijoj pavyks atsistoti viena koja, sulauks patogaus momento nors ir sužeista, ji panteros šuoliu puls mus. Supraskite šią grynai militarą — imperialistinę grupę, kuri šeiminkauja valstybė ir kada įsigėidus piauna net savo ministerius.

(B. d.)

Dr. M. Barmak «Santa Casa» ligininės Chirurgijos Doktoras. Bendra klinika ir chirurgija Vias urinarias. Tratamento das ulceras de estomago e duodeno. KUNSLTORIJA: Rua Tres Rios, 381 nuo 4 iki 6,30 val. vak. Gyvenamoji ta: rua da Graça, 193. Tel. 5-5843.

Vietos lietuvių gyvenimas.

ŠI ŠEŠTADIENI SKAUTŲ VAKARAS S. KAJETANE.

S. Paulo Lietuvių Skautų Vadovybė šį šeštadienį, tai yra, rugsėjo 3 dieną, rengia didelį vakarą S. Caetano priemiesty, «Lazio» salėje. Vakaro programoje bus du skautiški vaidiniai, skautų choro dainos, plastikos bei gimnastikos numeriai ir t. t. Programa žada būti turtinga ir įvairi. Tai pirmas šiais metais skautų viešas vakaras.

Šiame vakare dalyvaus DULR Pirmininkas p. Skipitis, Konsulas p. Polišaitis ir daugiau garbingų svečių.

Rep.

VILTIEČIAI SMARKIAI RUOŠIASI KONCERTUI.

Rugsėjo 10 dieną „Vilties“ S-ga rengia koncertą vakarą „Luso Brasileiro“ salėje, ant rua da Graça, 608. Šiam koncertui viltiečiai ruošiasi su ypatingu pasiryžimu. „Vilties“ chore dabar dainuoja virš 40 choristų, kurių tarpe yra keliolika iš Mokos ir kitų tolimesnių rajonų. Šią savaitę choras padarė net tris repetitijas. Choru sėkmingai vadovauja chorvedis p. J. Stankūnas.

LIETUVIAI PERKA SKLYPUS.

Įvairiuose S. Paulo priemiestiuose taupesnieji ir daugiau uždirbantieji lietuviai darbininkai perkasi nedidelius sklypus ilgalaikiam išsimokėjimui. Beveik kiekvienas nusipirkęs sklypą stengiasi pasistatyti namukus, kad nereikėtų mokėti brangios buto nuomos. Butų nuoma kaimuriose geresniuose miesto rajonuose yra labai aukšta, todėl kiekvienas daugiau pasiturintis darbininkas stengiasi kaip nors įsigyti nuosavą pastogę.

Daugiausia nuosavų namukų lietuviai turi Villa Belos, Villa Zelinos, V. Anastazijos ir kituose rajonuose.

Darbininkas.

DULR PIRMININKO R. SKIPIČIO PASKAITA.

Praeitą sekmadienį Dr. V. Ku dirkos lietuvių mokyklos salėje įvyko DULR pirmininko p. R. Skipičio paskaita. Į paskaitą susirinko pilna salė Mokos rajono ir kitų vietų lietuvių. Prelegetą susirinkusiems pristatė Konsulas p. Polišaitis.

DULR Pirmininkas savo paskaitoje plačiai ir vaizdžiai nupasakojo apie Lietuvos gyvenimą ir jos pažangą visoje srityse. Iš turiningos ir labai įdomios p. Skipičio paskaitos aiškiai galima buvo matyti kiek daug Lietuva pasiekė per 20 savo nepriklausomojo gyvenimo metų. Pabaigoje gerb. prelegetas papasakojo apie lietuvių išeivių santykius su Lietuva. Ragino neužmiršti savo senosios tėvynės Lietuvos, visur ir visuomet būti gerais lietuviais, gerais žmonėmis ir išauklėti tokius pat savo vaikučius.

Paskaita buvo palydėta triukšmingu plojimu.

Po paskaitos, žymesnieji mūsų kolonijos dainininkai K. Ambrozevičius, V. Laurinaitis, J. ir St. Vinkauskai ir P. Jurgutis,

chorvedžiui p. J. Stankūnui akompanuojant, padainavo keletą gražių lietuviškų dainelių, o žinomas mūsų smuikininkas p. V. Ogževaitis labai gražiai pagrojo pora muzikos dalykų.

R. K.

ATVYKO VIENUOLĖS PRANCIŠKIETĖS.

Rugpjūčio 27 d. iš Jungtinių Amerikos Valstybių į S. Paulo atvyko penkios vienuolės seserys prancišketės, kurios apsigyvens Brazilijoje ir dirbs lietuvių katalikų vaikučių auklėjimo ir švietimo darbu.

Luz stotyje seseris prancišketės sutiko didelis būrys lietuvių. Galimas dalykas, kad seseris prancišketės taip pat duos tikybos pamokas mūsų mokyklose.

«VILNIES» S-GA TURĖS LIKVIDUOTIS?

Rio de Janeiro mieste kelis metus sėkmingai veikė vienintelė lietuvių organizacija «Vilnis». Tai organizacijai priklausė įvairių pažiūrų rimtesnieji Rio lietuviai. Nuo šių metų pradžios «Vilnies» veiklai sąlygos pasidaryė labai sunkios dėl naujai veikiančių Brazilijos įstatymų, kurie reguliuoja visų svetimtaučių organizacijų veiklą. Paskutiniu laiku paskelbtas dekretas, kuriuo einant visos svetimtaučių organizacijos, veikiančios Brazilijos sostinės ribose, turi užsiregistruoti teisingumo ministerijoje per penkiolika dienų. «Vilnies» S-gos vadovybė rūpinasi užregistravimu organizacijos, tačiau dėl įvairių kliūčių dar nežinia ar pavyks taip greitai viską sutvarkyti. Jei nepasisektų užregistruoti, tai «Vilnies» s-ga turės likviduotis ir žlugti. Būtų labai gaila.

Rijietis R.

VISI SKAITO TIK SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA PIETŲ AMERIKOS LAIKRAŠTĮ „LIETUVIS“

Norėdami apsaugoti savo akių sveikatą nešiokite AKINIUS

Moderniški akiniai

Pigiausiomis kainomis gaunami pas diplomuotą optica FOTOPAN Avenida São João, 340

Lietuviams, atėjusiems su šiuo skelbimu duodame specialią 10% nuolaidą. Taip pat turime didelių foto aparatų pasirinkimą. Ir visas fotografijas.

Santa Casa Gydytojas

DR. F. CALDEIRA ALGODOAL

Moderniškiausias bendrosios klinikos įrengimas. Vidujinių ir kitokių ligų specialistas.

Rua Barão de Itapetininga, 120 sala 309

3° andar. Priima nuo 1 41/2 val. vakaro.

LIETUVIAMS NUOLAIDA.

Pirmoji Lietuvių Tautinė Olimpiada

(Tąsa iš 35 nr.)

ST. ŽIČKUS LAIM...

Lietuvos Tautinė Olimpiada, kaip žinome, yra išvykę trys „Lithuanijos“ s-gos sportininkai: St. Žičkus, J. Vasiliauskas ir V. Pakalnis. Visos sportinės varžybos pasibaigė. Mūsų šiekį geriausiai pasižymėjo milžinas Žičkus. Lietuvos laikraščiai, pasakodami apie šį stipriausią Brazilijos lietuvių, pažymi, kad iš visų dalyvių jis savo išvaizda stambiausia figura. Mums gi svarbiausia, kad Stepas Brazilijos lietuvių neapvylė, nes laimėjo net tris olimpinis medalius šiose varžybose: rutulio stūmimo (rašėme apie tai jau anksčiau), sunkumų kilnojime (265 kg.) ir bokse iškovojė trečias vietas. Tenka patstebėti, kad boksodamasis su Lietuvos sunk. sv. čempionu Bagdonavičium, jis pralaimėjo su neaiškia taškų persvara. Mūsų sportininkų grupės vadovas Vasiliauskas dalyvavo 400 m. su kliūtimis bėgime ir savo užbėg. laimėjo trečią vietą (1:12,3 m.). Trišuolyje, kur dalyvavo Pakalnis, Lietuvos sportininkai pasirodė daug pranešesni; čia nei S. Amerikos nei „Brazilijos“ negalėjo atsilaukti ir iškilti į pirmąsias vietas.

OLIMPINIAI REKORDAI (PIRMOSIOS VIETOS):

PLAUKYMAS: 100 m. ant nugaros — Bikinas Am. liet. 1:24,8 min., 100 m. laisvu stilium moterims — Knitaitytė JSO 1:39,6 min., 100 m. nuraga moterims Šaviraitė ŠKJK 1:48,6 min., 200 m. ant krūtinės moterims — Šaviraitė ŠKJK 3:47,9 min., 100 m. laisvu stilium — Macionis Am. liet. 1:06,0 min., 200 m. ant krūtinės — Bikinas Am. liet. 3:10,6 min., 400 m. laisvu stilium — Macionis 3:53,2 min., 1500 m. laisvu stilium — Macionis 24:23,9 min., 4 x 100 m. laisvu stilium estaf. moterims — ŠKJK 7:22,3 min., 4 x 200 m

laisvu stilium estaf. vyrams — Am. liet. 11:06,8 min., šuoliai — Astrauskas (Karo laivai „Prez. Smetona“) 188,9 t. ir Jokūbėnaitė ŠKJK 75,5 taškai, vandensvydis — Am. liet. finale nugalėję ŠKJK.

SUNKUMŲ KILNOJIMAS: plunksnos sv. — Vilčinskis S. s-ga, lengvo sv. — Bertulaitis Atletas, vidutinio sv. — Balčius Kipras, pusunkio sv. — Penčyla S. s-ga ir sunkaus sv. — Platkauskas Atletas.

BOKSAS: musės sv. — Žemaitis, Kipras, gaidžio sv. — Vaidiekauškas, Kipras, plunksnos sv. — Marčiulionis, JSO, pusvidutinio sv. — Martinaitis Am. liet., vidutinio sv. — Nojūnas Am. liet., pussunkio sv. — Selventas, Atletas ir sunkaus sv. — Bagdonavičius JSO.

Dviračių lenktynės: 1 km. — Makutėnas, Latv. liet., 25 km. — Pimpis, Tauras ir 100 km. — Meiliūnas, Latv. liet.

KOVOS ŽAIDIMAI: vyrų krepšinis — Am. liet., moterų krepšinis — LFSL; vyrų tinklinis — Vilniaus lietuviai, moterų tinklinis CJSO; futbolas — KSS.

LAUKO TENISAS: moterų vieneto — KTK, moterų dvejeta V. ir J. Ščukauskaitės KTK, mišraus dvejeta — J. Ščukauskaitė ir Kuprevičiūtė, vyrų vieneto — Gerulaitis, Grandis, vyrų dvejeta — Ciedrys ir Kuprevičius KTK.

STALO TENISAS: moterų vieneto — Verbičkaitė, Prien. gimn., moterų dvejeta — Vitartaitė ir G'ebavičiūtė, vyrų vieneto — Dzindziliauskas, Kipras, vyrų dvejeta — Meilus ir Karalius

SKRAIDIMAS: aukštojo pito-tažo (motorinio skr.) — Kinaitis sklandymo (bomotor. skr.) — civilinis lakūnas Pyragius pasiekė naują rekordą, nusklepsdamas 180 km.

Daugiausia naujų Lietuvos rekordų pastatyta lengvojoje atletikoje, net 11 (moterų — 6 ir vyrų 5). Be to plaukime 5 (moterų 1 ir vyrų 4) ir sunkumų kilnojime 3. Iš anksčiau paduotų rezultatų, matyti, kad keli olimpiniai rekordai yra net pasaulinio masto. Ši Olimpiada parodė, kad vis tik lietuvių yra labai puikių sportininkų, galinčių dalyvauti jau Pasaulinėje olimpiadoje.

Jeraminiokas

IR MES RUNGTYNIAUJAM.

Š. m. rugpjūčio mėn. 24 d. mes (Villa Anastazijos lithuaniečiai) turėjome stalo teniso rungtynes su brazilų „Fiat Lux“ klubu. Visos trys komandos laimėjo. Nors mūsų visi žaidėjai yra nauji ir neprityrę, bet įrodė, kad jau drąsiai gali rungtyniauti su kitais, senesniais klubais. Techniški rungtynių rezultatai: pirmosios komandos išlošė 200:141 antrosios — 150:103 ir trečiosios — 100:96 rezultatais.

Sportininkas.

„LITHUANIA“ — „7 DE SETEM BRO F. C.“ 1:2.

Rugpjūčio mėn. 28 d. Parque das Nações lithuaniečiai žaidė futbolo rungtynes su brazilais. Mūsiškiai pirmą kėlinį vedė vie no įvarčio (golo) persvara, nors lošė be geriausio savo beko Viktoro Šemeto, kurio nebuvimas žymiai silpnino gynimą. Tačiau antrame kėlinyje lietuviams nesisekė, nes pralaimėjo du įvarčiai: vieną iš pendelio ir antrą iš baudos smūgio, kuris mažai skyrėsi nuo pendelio [ši pabauda buvo įvykdyta dvi minutes po pabaigos]. Antrosios komandos sulošė 0:2 rezultatu.

Pasirodo, kad šis skyrius nešaužia ir nuolat dalyvauja įvairiose rungtynėse. Praeitą savaitę stalo tenise jų smarkiai buvo sumuštas „E. C. Curuça“ klubas, būtent, pirmosios komandos laimėjo 200:142 ir antrosios — 100:81.

Rep.

ITALŲ „PALESTRA“ ŠVENTĖ SUKAKTUVĖS.

Praeitą savaitę italų „Palestra“ klubas atšventė 24 metų savo gyvavimo sukaktį. Kaip žinome, šis klubas yra stipriausias iš visų išeivių sporto klubų São Paulo mieste. Tai italų kolonijos pasididžiavimas, pirmaujantis kaip futbole, taip ir savo materialiniu pajėgumu.

Šeštadienį, įvykusiame didžiuliam pokyliu buvo pagerbtas garbės pirmininkas F. Matarazzo, kuris labai daug yra padėjęs klubui stiprėti. Kitą dieną buvo atidarytas ir pašventintas graf. Matarazzo paminklas ir futbolisto Luizinho, kuris pasau linėse pirmenybėse dalyvavo Brazilijos rinktinėje, aukso medaliu apdovanojimas. Paminėjimas buvo baigtas futbolo rungtynėmis, kuriose jubilatas nugalėjo 2:1 rezultatu „Vasco da Gama“.

Akis.

Kazys Žirgulis.

O Lietuva.

Atvėriau širdį savo tautai, O Lietuva, tėvyne mano. Dabar jau šaukia iškeliauti Kitų kraštų sapnuotos žemės.

Jaučiu kūrybos ritmą didį, Regiu tautų Olimpo kalną, O ant kalno ten žiedas žydi— Jame tėvynės meilės gėlmės.

Sparnais paukštelio išplasnosiu Iš tų viršūnių regėt tėvyne, Ir ten paskendęs žieduos lotosų Tave rimuosiu susigraudinęs.

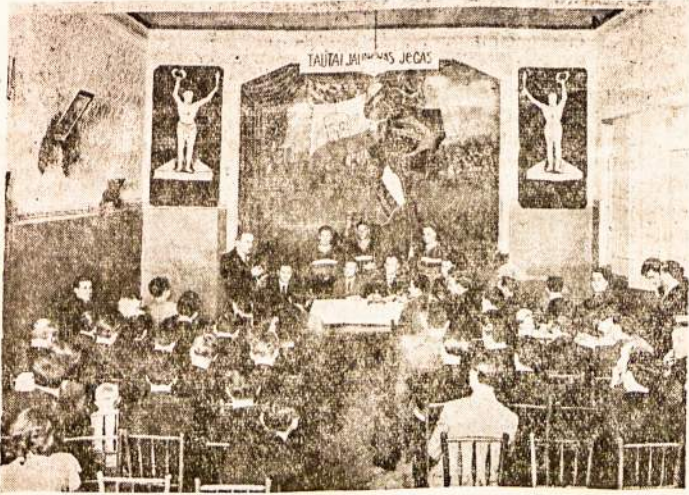
Daugiau už parkus ir už alėjas Kalbės man mūsų žiedelis vės [nios, Nauja kūryba ten sušvytėjęs, Vėl Tau aukotis džiaugsme [sugrįšiu.

Iškyla tyrai ir oazės Ir praieities gaudus paveiks [las.

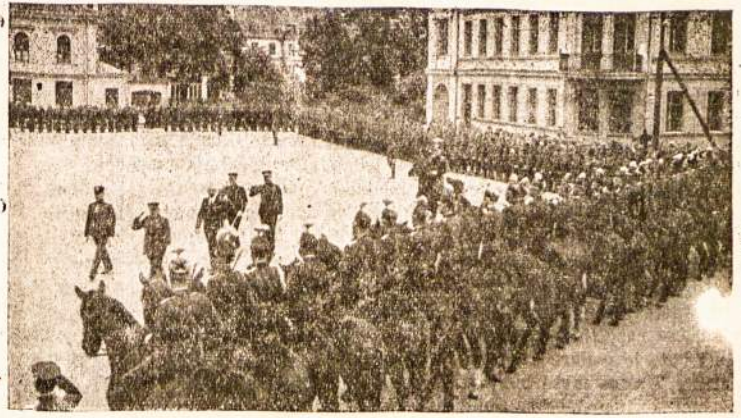
O ateitis, vėl atsigręžus, Jau rašo ilgą ilgą laišką...

SIUVYKLA „ESTAN“ ATIDARĖ SKYRIŲ.

Žinoma lietuvių kolonijoje Stasio Šliktos siuvykla „Estan“ Braz rajone atidarė savo skyrių. Siuvyklos skyrius atidarytas ant rua Dr. Almeida Lima, 19.

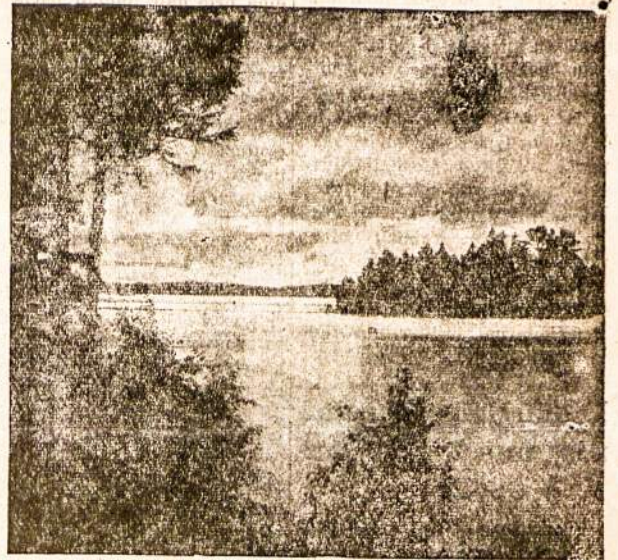
Pirmasis Sporto S-gos „Lithuania“ skyrių atstovų suvažiavimas įvykęs 1935 m. gegužės 12 d. L. Namų salėje.

Lietuvos policija savo šventės iškilmėse, Kaune.

Lietuvos kareivis rūgių lauke.

Vienas iš gražių mūsų Tėvynės vaizdėlių.

Šventadienis Lietuvos bažnytkaimyje.

(Pabaiga)

Tai buvo tie gražieji laikai, kuomet susidėstė dainelės apie bernelius raitužėlius, apie tolimas kelionėles, vario pentinėlius, ty mo balnužėlius. Kaip ten į bažnyčią, bet piršliai turėdavo būtina joti raiti, kad pasirodytų savo žirgu būsimajam žmogui ir jos tėvams. Dar ir dabar, senose aukštaičių klėtyse, ant gembų kabo supelėję, nebenaudojami balnai, kurie galėtų papasakoti daug linksmų ir margų atsitikimų iš anųjų raitužėlių gadynės. Net kepurė nebesilaiko ant galvos ūkininkaičiui, kai jis rašytoje lineikoje išsuka iš klojimo į kelią ir su ragina savo riestakaklį žirgą. Pats važiavimas — vienas įdomiausių šventadienio atlaidų straipsnis. Gerai įtepti ratai, gra-

Pulgis Andriusis.

žiai išsukuotas arklys, išmargintas botkotis, papuoštos vadžios, geltonos šikšnos šlajos, blizgantis lankas, paties šeimininko švariai išvalyti drabužiai, mandriai uždėta skrybėlė — štai kas įdomiausia ūkininkaičiui. Kad visi pravažiuojantys imtų klausiti vie nas kitą: koks čia, iš kurio kaimo, kaip jo vardas?

Viename aukštaičių kaime prieš karą gyveno labai išmilingas senis. Per vienas Petrinės ir jis išsirengė į atlaidus. Bet kaip? Norėdamas pasigirti savo žirgo jėga, jis pasikinkė į roges ir išvažiavo. Pačiame vi durvasaryje! Jau žmonėms su sirinkus šventoriuje, jis su dideliu triukšmu privažiavo prie varpinės, čia prisirišo putotą arklį ir iškilmingai įžengė į bažnyčią. Aišku, menka buvo žmonių

malda, kai pamatė rogėmis atplaukiantį per akmenis linksmaį ūkininką. Sako, kad net kunigas, tuo metu ėjęs po baldakimu aplink bažnyčią, nesusilaikė nesijuokęs.

Ir štai pats iškilmingiausias šventadienio punktas — važiavimas jau atliktas. Visuose daržuose, krautuvių ir smuklių kiemuose miškas aukštyn iškeltų ienų. Zvengia, prunkščia, spardosi, kas sa kojomis žemę bėriai, sartukai, pilkiai, juodbėriai, kaštonai, laukieji, obuolainiai, baltakojai. Ilgomis eilėmis miestelio aikštė aptveria budelininkai su riestainiais, saldainiukais ir visokiais blizgučiais, kurie nežinia kam ir reikalingi. Dūduoja lūpinėmis armonikėlėmis, spiegia moliniais gaidukais, tarška tarška lynėmis, šaudo vaikiškais pištaliukais, trata laimės ratai, pyški limonado kamščiai.

O jaunųjų mėlynakių žvilgsniai kur buvę — kur nebuvę vis krypsta į tą pusę, kame gėles įsisėgę vaikščioja su popirosais dantyse jauni berneliai. Stulpai

aplipinti popieriu, kuriuose didelėmis raidėmis išrašytos gegužinės, šokių vakarai, griežiant dūdų orkestrams. Jau didesnėse jaunimo sueigose dažnai vakarinės dūdos išstumia iš apyvarotos armonikas ir smuikus. Mat, kaimiečių sūnūs, tarnaudami kariuomenėje išmoka groti visokiomis dūdomis ir grįžę į namus, stoja į Šaulių būrį ir čia suorganizuoja orkestrą. Variniai balsai skelia aukštaičių kalnus šventadieniais, drebina ramius ežerus, kelia nuo žemės laimingą, apsišvietusį jaunimą.

O seniai, baigę reikalus bažnyčioje, prisipirkę tabokos, suka pas Abromą ir čia užpilia ant senos galvos po pusbuteliuką valstybinės. Pro atvirus Abromo langus sklinda dainos. Seno viškos, griaudingos, prislėgtos. Tai dainuoja praeitis, priešakiniai laikai. O žaliuose dirvo nėliuose girdėti daug linksmėnė naujųjų laikų daina apie karėvėlius žaliukėlius, apie Vilnių mūsų miestą, apie žygį savo sostinės vaduotų.

Ir pavakariais vieškeliuose vėl didelis sujudimas, vėl dulkių stulpas. Bet grįžimas iš atlaidų jau nebe toks iškilmingas. Grįžta kaip kas tinkamas. Mat dažnai pasitaiko ilgiau sugaišti pas Abromą ir tuomet pakrypsta į žemę visa mandrystė. O žemė vi suomet į save traukia žmogų.

Ūkininkas dabar jau turės pakankamai naujienų, prisiminimų iki sekančių atlaidų.

— Mokytojas. Pasakyk, Gerai ti, kuris daiktas niekuomet nepūva, vis šlapias būdamas?

— Mokinys. Nagi, liežuvis, po ne mokytojai.

TIK LIETUVIŠKAI SKAITYDAMAS VISKĄ ŽINOSI.

Miljonierė miršta KAIP DIRBA IR GYVENA DIDŽIAUSIOSE PASAULIO AUKSO KASYKLOSE.

badu.

Vengrijos mieste Braila buvo atidengtas nuostabus dalykas. Pokuriamas buvo pranešama, kad žilagalvė milijonierė Anna Garachi savo namuose kaip kalinė miršta badu. Keletas policijos valdininkų nuvyko į tos 92 metų amžiaus milijonierės, turtingiausios Vengrijos moters namus. Tarnautojai pradžioje nesutiko policijos valdininkų į vidų įsileisti, bet pastarieji jėga įsiveržė į butą ir padarė nuodugnią kratą. Kratos metu buvo atpastas neįtikėtinas dalykas. Senutė moteris, kuri jau daugelį metų visai nesivaldanti ir nekalbanti, gulėjo lovoje visiškai nusilpusi ir laukė ateinančio mirties. Tardymo metu paaiškėjo, kad viena mergaitė, kuriai turėjo atitekti visi senutės stambūs turtai, sistematiškai atimdavo iš senutės valgi, kurį tarnai jai paduodavo. Mat, ji norėjusi nukankinti senutę badu, kad pastaroji greičiau mirtų ir ji galėtų greičiau paveldėti turtus. Mergaitė pareiškė, kad daugelį metų senutė jai sulaukusi atlyginimą, todėl ji norėjusi šiuo būdu savo pinigai atkeršyti. Mergaitė buvo suimta. Taip pat suimti ir keli kiti tarnautojai, kurie irgi norėjo, kad senutė greičiau mirtų, nes senutė buvo žadėjusi visus savo turtus po mirties palikti savo tarnams, kurie ją slaugys. Bet šie tarnai, iš tikrųjų „slaugę pavyzdinai“...

Didžiausias požeminis miestas pasaulyje.

Susisiekimui požeminėse kasyklose dažnai pastatomi net istisi miestai su visomis gatvėmis ir t. t. Didžiausias šios rūšies požeminis miestas yra aukso kasyklose netoli Johannesburgo, Pietų Afrikoje. Šachtos ir gatvės čia turi kartais net iki 6000 ilgio. Šiame požeminiame mieste yra apšviesti istisi magazinai ir ben drai visa, kas reikalinga moderniam miestui. Šiose kasyklose dirba 190.000 darbininkų.

Per 50 metų Afrikos viduryje išaugo tikrai amerikiškas miestas su į dangų šaunančiais dangoraižiais, su puikiausiais automobiliais ir pilnomis žmonių gatvėmis. Tai Pietų Afrikos Unijos Johannesburgas. Kas čia sutraukė įvairių svetimtaučių ir prašalaičių daugybę? Tai didžiausios pasaulio aukso kasyklos. Aukso kalba čia yra galinčiausia ir gražiausia. Aukso čia viskas lenkia. Iš tolimiausių kraštų čia žmonės atvyksta aukso ieškoti. Nenuostabu tai, kad jau dabar čia veikia 52 modernios aukso kasyklos, žmonės kaip kurmiai ieško žemės gelmėse brangiausio pasaulio metalo. 12 kasyklų naujai baigiama įrengti. Nors buvo pranešta, kad čia aukso išteklių eina prie galo, tačiau pasirodė, kad jo dar ilgai užteks. Reikia tik įsigręžti į žemės gelmes ir tuos gamtos lobius iškelti į saulės šviesą.

Retai kur žmonės taip greit praturtėja kaip čia. Dėl to čia narsto tik moderniausių ir gražiausių automobilių kaip retai kur kitur. Aukso čia yra užvaldes žmonių protą, valią ir širdį. Jis pavaduoja kultūrą, meną, literatūrą ir kitas žmogaus dvasios sritis. Turtuoliai čia uždirba pasakiškus pinigus. Aukso kasyklų įmonės čia teikia pelno per metus iki 140% dividendų. 320.000 juodųjų aukso kasyklų darbininkų su inžinierių ir technikų štabu lauzia žemę pačiomis moderniausiomis priemonėmis. Technikos priemonėmis vienomis nepasitenkinama. Įknyta į darbą ir chemija. Jau pasiekta to, kad iš aukso rudžių cheminėmis priemonėmis išgaunama iki 90% ten esančio gryno aukso. Kai kurios kasyklos per metus perdirba iki 800.000 tonų aukso rudžių. Bet jos savo gamybą numato padidinti dar iki 1.200.000 tonų. Galima gerai įsivaizduoti, ką reiškia dirbti 2000 m. gilumoje prie 40 laipsnių karščio, kur visi šaldy-

tuvai yra bejėgiai darbininkus atgaivinti. Tai labai sunkus darbas.

Dėl to po visą kraštą keliauja aukso kasyklų pasiuntiniai kviesti ir vilioti į kasyklas darbininkų. Čia jų yra įvairių įvairiausių: ir zulusų, ir bantų, ir kafų, ir mišinių. Darbininkai čia plaukia ne tik iš Transvalio, Natalio, Bečuanos, Rodezijos, bet ir iš Portugalų Afrikos kasmet esti čia išleidžiama iki 100.000 darbininkų. Darbininkai sudaro su darbdaviais smulkiausias sutartis, kuriose yra numatyta ir alga, ir išlaikymas ir kelionės išlaidos, ir darbo ilgumas. Darbininkai čia turi dirbti mažiausia 313 pakaitų po 8 valandas kiekvienoje. Iš pradžių darbininkai turi atidirbti kelionės išlaidas. Ir šiaip jie už darbą visos algos nagauna. o tik tada, kada jau yra viską gerai pagal sutartį atidirbę. Šių darbininkai galėtų be laiko nutraukti sutartis, ypačiais kuriems tas darbas atrodo per sunkus ir nepakeliamas.

Įdomus yra tų juodųjų darbininkų gyvenimas. Jie yra apgyvendinti labai dideliose barakuose, vadinamuose compounduose. Tie barakai yra pastatyti visi arti kasyklų, kurios yra aptvertos aukštomis tvoromis ir saugojamos sargybu. Kiekvienas darbininkas ant kairiosios rankos turi metalinį žiedą su numeriu. Tai yra jo pasas. Moterys į barakus įeiti neturi teisės. Jos pasiieka gyventi toliau savo buteliuose. Nauji darbininkai, tikri gamtos vaikai ir su lapinėmis priejuostėmis apsirūšę, tuojau patesti peržiūrimi gydytojų ir pratunami prie aukso kasyklų įrankių. Yra specialūs kasyklų įrankių modelių kambariai, kur naujieji darbininkai ir susipažįsta su savo būsimais darbo bičiuliais: žibintais, šalmiais, kastuvais ir kt. Maistas ir gyvenimas barakuose yra laisvas. Kiekviename barakų kambaryje gyvena iki 20 vyrų. Vi-

duryje yra virykla, kur jie gali išsivirti priedinio valgio. Kiekviena darbininkų giminė gali reikalauti įprastinio valgio. Tačiau visi darbininkai valgo milipapą ir geria kafų alų. Darbininkai yra palijami gyventi giminėmis, kad būtų išvengta muštynių ir nesutikimų. Vienos giminės yra švarios, kitos gi labai apsilėidusios ir tingios, miega nešvariose lovose. Muzika dažnai yra benzino skardinių ir konservų dėžučių skardėjimas. Sekmadeniais darbininkai rodo savo karinius šokus ir žaidimus.

Nėra lengvas daiktas suvaldyti sunkiai dirbančius darbininkus. Nei blizgučiai nei radijo įrengta muzika darbininkų negali atgrasyti nuo išsigėrimo vietų, kur gerai uždirbančių darbininkų laukia tūkstančiai juodųjų moterų, kur kafų alaus galima iki valiai išsigerti. Šeštadieniais visos išsigėrimo vietos kaip vandens srovė užplūsta savaip pasipuošę juodieji darbininkai. Jie čia linksminasi, geria, šiaučia iki valiai. Ne be reikalo juodoji stovyklų policija laiko rankose ilgus botagus ir kančius įsilinksminusiems darbininkams suvaldyti. Čia įvyksta labai žiaurių peštynių. Sanitarijai automobiliai dažnai nespėja sužeistųjų vežinėti. Nemaža bėna ir darbo nelaimių. Europiečių prasme draudimo čia nėra. Už kasyklose zuvusį darbininką giminės gauna 80 svarų sterlingų. Europiečio gyvenimas yra įvertintas 500 svarų sterlingų. Po didesnės kasyklų nelaimės dažnai sunkiai bevyksta naujų darbininkų privilioti, bet visagalis aukso ir čia ateina padėti. Mat čia dang greičiau galima praturtėti nei plantacijų darbus dirbant. Daugis negrų savo kasyklų darbą laikinai nutraukia, kad galėtų pagyventi ir paūlioti po plačias apylinkes. Grįžęs iš aukso kasyklų negras visada yra laikomas daug mačiusiu, prištursiu ir turtingu žmogumi, dėl to jam daug kur kelias yra atviras ir lengvas. Bet svarbiausia tai, kad po kelių kieto darbo mėnesių jis gali iki valiai patin gūniauti ir pagyventi. Kai jo ištekčiai baigiasi, jis dažniausia vėl grįžta aukso ir turto į kasyklas.

JUOKAI.

NIKO NAUJO.

— Ar tu žinai, kad išrasta mašina, kuri tuojau sugauna me lagį?
— Tai tau naujiens... Tokia mašina aš vedžiau jau prieš dvylika metų.

APJAKIMAS.

— Andrius man užvakar sakė kad jeigu aš už jo neisiu, tai jis išeisias iš proto...
— Matai koks... O vakar jis jau man pasipiršo.
— Vargšas... Tikrai, taip ir atsitiko, kaip sakė.

BŪNA DAR BLOGIAU.

— Tu girdėjai — Švedijoje yra net 6000 bemokslų.
— Na, o pas mus juk dar blogiau. Pavyzdžiui, mūsų miestely nėra nė vieno žmogaus, kuris galėtų man pasirašyti vek selį.

PRIE TELEFONO.

— Alo?
— Ar čia kalba Julė?
— Taip.
— Ar tu mane dar myli?
— Na, žinoma... O kas čia klausia?

ISSIPILDŽIUSI SVAJONĖ.

Sūnus: — Tėveli, ar išsipildė bent viena kuri tavo kūdikystės svajonė?
Tėvas: — Tikrai viena.
Sūnus: — O kokia?
Tėvas: — Kai kūdikystėj draugai tapė mane už plaukų, tai svajojau, kad jų neturėčiau ir žiūrėk, jų neliko nė vieno.

AR ESI IŠSIRAŠES LAIKRAŠTĮ «LIETUVI?»

Vaikų Kampelis

IMTYNĖS.

— Ei, Joneli, bėk čionai, eisime lenktynių!
— Tos lenktynės tik niekai, ot geriau imtynių!

Ir, iškėlęs jis rankas, — kapt į glėbį Vyta:
— Na laikykis! — bet gi štai Jonas nusirito.

Jonas verkia ne juokais, skundžiasi nabagas: šone duria kažin kas, kaktoj auga ragas.

Ad. Keraitis.

GRYBAI.

Seniai, labai seniai, per žemę keliavo Dievulis su mažu, kaip tu didumu, berniuku. Bekeliaudami per žmones jie labai išalko. Užėjo pas vieną ūkininką pra-

šyti duonos — jiems nedavė. Pas kitą — vėl negavo. Eina toliau. Pavargo, nusilpo... nieks nepasigaili. Pagaliau neturtinga našlė, pasigailėjusi vargšo berniuko, įdėjo jam į kišenėlę riektę duonos. Berniukas, manydamas, jog senelis nemato, atsikando kąsnelį duonos, bet tuo tarpu senelis prabilo:
— Ar labai, mano mažuti, išalkai?

Berniukas išmeta kąsnelį iš burnos ir skuba atsakyti. Nuvargę eina toliau. Berniukas vėl atsikanda, bet ir šįkart senelis paklausia:
— Ar neskauda kojelės, mažyti? — Berniukui kąsnelis vėl iškranta. Ir taip keliauja abu toliau. Kai tik berniukas atsikanda, senelis jį ir užkalbina. Pagaliau, kai visą duonelę berniukas išnėtė, senelis jį klausia:

— Na, ką, ar jau pavalgėi?
Berniukas susigraudinęs puola seneliui po kojų ir verkdamas prašo atleisti.

Iš tų duonos kąsnelių vėliau išaugo grybai.

Dabar grybaudamas, atsिमink, kad su savo artimu reikia dalintis paskutiniu duonos kąsniu.

Klierikas Gutauskas.

Nebėr žmonėms vietos ant žemės.

Na ir kas būtų, jei iš visų kiaušinių išriedėtų mažičiai, visi jie augtų, o kitais m. iš jų padėtų kiaušinėlių vėl mažičiai riedėtų ir augtų? — Tikrai ant žemės nebeliktų vietos žmonėms. Jei netikite, paskaičiuokit. Varlė padeda tūkstantį kiaušinėlių. Iš jų — 1000 varliūksčių, na, moteriškų, pusė: 500. Kitamet jos padės po 1000 kiaušinėlių, tad iš viso: 1000 k. x 500 = 500.000 kiauš., iš jų 250 000 varliūksčių, dedančių po 1000 kiaušinių. Tad trečiais metais jos jau sudės 1000 k. x 250.000 = 250.000.000 kiaušinių, vadinasi, iš jų bus 250 milijonų varlių. Ket-

virtaisiais metais 1000 k. x 125.000.000 = 125.000.000.000, vadinasi, jau 125 milijardai.

Jei kiekvienai varlei tereiktų 4 kvadratinį centimetrų žemės tai visos varlės užimtų 4 kv. cm x 125.000.000.000 = 500 milijardų kv. cm., arba 125 kvadratinų kilometrų žemės plote būtų varlė prie varlės, kurios visos per ketveris metus išaugo tik iš vienos varlės. Tačiau pasaulyje ne viena varlė: jų yra milijonai. Na, o kur dar paukščiai ir žuvis! Tikrai, žmogui nebeliktų vietos nei ant žemės, nei ore, nei vandeny.

Taip nėra dėl to, kad daugybė kiaušinėlių ir iš jų išriedėjęsių gyvių žūva nuo šalčio, bado ligų, plėšriųjų gyvių ir kitų priežasčių.

Tik atsıminkim, kad varlės ir žuvis visai nesirūpina savo vaikais: padėjo ikrus, ir joms daugiau niekas neberūpi: jais rūpinasi saulė ir vanduo.

Voveraitė.

Šoka, liuksis voveraitė Strykū strakū — ar matai? Jai atėjo gražios dienos, Nes prinoko riešutai.

Voveraitė strykt ant žemės Baravykų prisiraus, Šaltai, užaujančiai žiemai Pilną lizdą prisikraus.

J. Venciūtė.

VAIKAS, KURIS MATO KAKTA.

Kalifornijoje, Amerikoje, moks lininkai susidomėjo vienu berniuku, kuris mato ne akimis, o kakta. Užrišus jam akis, jis mato puikiausius, tačiau užrišus kaktą, akys nors būna nieku ne pridengtos, jis tikras neregys. Mat, šviesa į jo akies nervą pritenka ne pro akis, o pro kaktos kaulą, kuris labai gerai šviesą praleidžia.

Šis berniukas įdomus ypač savo gabumais. Jis moka vairuoti automobilį, puikiai žaidžia tenis, biljardą, rašo be jokių klaidų, nors angliškai išmokti rašyti labai sunku.

PRISIEKUSIS VERTĖJAS

DR. WLADIMIR DE THIMÉ

Rua Direita Nr. 36 Telef. 2-6255

Pašalina visas kliūtis juridinėje srityje. Kas turite reikalą brazilų įstaigose, kreipkitės į advokatą De Thimé. Daro dokumentų vertimus į interiorą, prisiunčiant norimus išversti dokumentus ir 25\$000 pinigais.

Daktaras

A. Jazara-Snege

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgija, ve nerijos ir moterų ligos.

Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 3 — 7 v. v. LADEIRA PORTO GERAL 12 sobr. (kampus Boa Vista ir 25 de Março) 2 andar, salas 4 e 5 Gyv. butas ten pat 5 aukšte. Tel. buto 2-5068.

DANTISTAS

JOSE LEVKOVITS

Rua Silva Pinto, 264 sobr. São Paulo. Tel. 5-4954
Diplomuotas Europoje ir São Pauly, su daugelio metų praktikos. — Blombuoja dantis už 10\$000 su parcelana, arba sidabru. — Darbas garantuotas. Traukia dantis be skausmo už 5\$000 Atidaryta diena ir naktį.

Vokiečių fotografijų įstaiga „BERNARDO“

Įsteigta 1890 metais
Atlieka įvairius darbus fotografijų srityje. Specialybė pa didinime, o taip pat su dažais.
Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.
ARTHUR SCHMIDT
Rua S. Caetano, 447 (sen. nr. 111). Tel. 4-5576 S. Paulo

Lietuviškos muzikos ir dainos koncertai

Gautos iš Kauno naujausios lietuviškos plokštelės (Demonstruojamos su garsiakalbe mašina)
SEKMADIENIAIS, ŠVENTADIENIAIS IR VISOMIS DIENOMIS NUO 2 VALANDŲ DIENOS! VAKARAIŠTŲ ORKESTRAS (TRIO) Lietuvių Užeigoje

BAR RIO BRANCO

Rua Visc. Rio Branco, 461 Tel. 4-2435 S. Paulo.

„Kadernetos“ (Carteira de identidade)

tik 80\$000. Einant įstatymu Nr. 406 privaloma kiekvienam svetimtaučiu. Išsiimkite „kadernetą“ negaišdami laiko

Dr. De Thimé rua Direita, 36 1° andar, sala 10.

Dr. Paulo Liciardi

Santa Casa Gydytojas-Operatorius

SKILVIO, KEPENŲ, UTERO, OVARIJŲ, MĖNESINIŲ PER TURBACIJOS, HEMORAGIJOS, Šifilio ir venerinių ligų gydymas. REUMATIZMAS ir vyrų bei moterų chroniška ir aštri GONOREJA gydoma pagal naujausius medicinos procesus. Egzema, kojų praskaitavimas, cukraus liga. Bendras gydymas anemijos, Hiesumo, negalavimų, lytiško silpnumo ir t. t. Bendra chirurgija.

KONSULTORIJA: Praça da Sê, 14-2° andar, salas 12 ir 12-a. Tel. 2-5080. Nuo 14 iki 16 valandos.
Konsultoriija ir gyvenamoji vieta RUA SILVA PINTO, 444 Priėmimas nuo 11 iki 12 val. ir nuo 16,30 ligi 20 valandos vakaro. Tel. 5-4175. KVIEČIAMAS VYKSTAI NAMUS BET KURIA VALANDA DIENĄ IR NAKTĮ.

Didžiausia naujiena

Kiekvienam įsidėmėtina! „Lietuvio“ Administracijoje galima gauti įvairiausių LIETUVIŠKŲ KNYGŲ IR LIETUVIŠKŲ PLOKŠTELIŲ.

Knygų ir plokštelių pasirinkimas didžiausias ir kainos labai prieinamos. Užėikite įsitikinti. Atskirai skelbsime knygų ir plokštelių katalogą su kainomis. Taip pat galima gauti Lietuvos Vyčių ir šiaip įvairių paveikslų bei Lietuvos vaizdų atvirukų.
Knygos, vyčiai, paveiksai ir atvirukai užsakant siunčiami ir į provinciją registruotu siuntiniu. Už kiekvienos knygos ir paveikslų persiuntimą imama 800 reisų. Siunčiant didesnę kiekį persiuntimo išlaidos mažesnės.
Pinigus ir užsakymus siųsti šiuo adresu:

„LIETUVIS“ CAIXA POSTAL 1767 SÃO PAULO. Asmeniškai kreiptis: Rua Bandeirantes, 474 S. Paulo.

Pastaba: Siunčiant pinigus reikia pažymėti laiške kokiam reikalui jie siunčiami ir nurodyti AIŠKŲ IR TIKSLŲ SAVO ADRE SA. Plokštelės į provinciją ne-siunčiamos.
Pasinaudokite proga šiandien pat!

Lietuviška

Spaustuvė

BALTICA

Labai pigiai ir gražiai atlieka visus spaustuvės darbus.
Lietuviams nuolaida.

Užėikite įsitikinti

A. BUMBLIS

R. João Theodoro, 194

TEL. 4-2640

„Lietuvis“ ir lietuviški laikraščiai

pardavinėjami:

SÃO PAULO MIESTE:

1. Ant Largo da Sê prie laikrodžio ir «bondžių» galerijos;
2. Prie centralinio pašto laiptų ir kampo. Bom Retiro rajone: 1. Baužio krautuvėje, 2. Silva Pinto ir Rua J. Paulino laikraščių kioske, 3. «José Paulino» vaistinėje, 4. Genevičiaus krautuvėje, 5. prie Luz tilto, 6. Luz stoties kioske. Moko rajone: 1. Rua da Mooca ir av. Paes de Barros kampo laikraščių kioske, 2. Dr. V. Kudirkos mokykloje, V. BELOS IR V. ZELINOS Rajone: 1. Vygelio krautuvėje, 2. Vytauto Didžiojo mokykl. V. ANASTAZIJOS rajone: 1. Lapos kioske, (Lapoje) 2. Kirjlausko krautuvėje ir pas Skadą. NORTE IR BRAZ stoties kioske, se. SÃO CAETANO stoties kioske. PARQUE DAS NAÇÕES Maironio lietuvių mokykloje, SANTOS MIESTE: Santos stoties kioske. RIO DE JANEIRO MIESTE: 1. Pas p. p. Ramanuskus, rua Bella 130 ir pas Polykarpą Labedevą, av. Mém de Sa 110

PASTABA: Be aukščiau paminėtų vietų «Lietuvį» ir laikraščius iš Lietuvos bei kitur pardavinėja mūsų platintojai visuose lietuvišiais apgyventuose rajonuose išnešiodami po namus.

Seniausia Lietuviška Siūvykla Mūsų Kolonijoje

„KAUNAS“

Kaune diplomuoto siuvėjo JUOZO ŠLIKTO

ALFAIATARIA
KAUNAS

Didelis gerų ir moderniškų medžiagų pasirinkimas. Medžiagas perku didelėmis partijomis pigiau, todėl ir kostumai mūsų siūvykloje pigiau, kaip kitur.
Taip pat turime gatavų kostiumų ir kelnų šlapintos medžiagos siūtų mūsų siūvykloje.

Kelnės ant užsakymo vilnonės medžiagos tik 38\$000.
Rua Duque de Caxias Nr. 40 (Prie Sorocabano stoties) S. Paulo

PIJAUS RUTKAUSKO

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ SIUVYKLA

„ROYAL“

Atlieka darbą greitai, sąžiningai, gražiai, punktualiai ir pigiau negu kitur. Siuvama pagal naujausių madų modelius. LIETUVIAMS NUOLAI DA.

Didelis įvairiausių medžiagų (vietinių ir užsieninių) pasirinkimas.
SIUVAME IR IŠSIMOKĖJIMUI LABAI LENGVOMIS ŠALYGOMIS. UŽEIKITE ĮSITIKINTI!

Rua Duque de Caxias Nr. 627 S. Paulo.

Laivakortės į Lietuva ir iš Lietuvos pigiausiomis kainomis

Laivų išėjimas į Europą

Astrida 29. 7. 38.
Olimpier 29. 8. 38.

Kainos pigios.

Parduodame laivakortes pigiausiomis, negu kur kitur kainomis. Duodame patarimų visais išėvybės klausimais. Negalintiems atvykti į São Paulo į užklausimus atsakome raštu. Rašyt galima lietuviškai arba kuria nors kita kalba.

Darome pinigines perlaidas į Lietuvą litais per Lietuvos Banką.
Perkame ir parduodame dolerius ir kitą svetimą valiutą geriausiomis kainomis. Šamados. Patarnavimas greitas ir sąžiningas.

CASA BANCARIA J. FRIZZO E CIA

[kurta 1900 m.

Rua Maua 207 kampas rua Conceição prie pat Luz stoties.

Įstaigos darbo teisingumas garantuotas 100:000\$000, kurie padėti valstybės banke. Kalbame lietuviškai.
Įstaiga atdara kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro, sekmadieniais tik ligi 12 val.

Ivairios žinios

BRAZILIJOS KAVOS EKSPORTAS Į AMERIKĄ.

Iš Neujorko pranešama, kad šių metų Brazilijos kavos derliaus Amerikoje bus parduota ne mažiau kaip 17 milijonų maišų. Tai bus rekordiniai nuo 1931 m. kavos eksporto metai.

PRADĖJO VEIKTI VEZUVIJAUS UGNIKALNIS.

Iš Napolio pranešama, kad pradėjo veikti garsusis ugnikalnis Vezuvijus. Degančioji lava slenka 200 metrų greičiu į valandą į šiaurės pusę. Ugnikalnio veikimas puikiai matyti visame Napolio mieste. Kol kas ugnikalnio lava dar nepasiekė apgyventų vietų.

ŽYDAI BĖGA Į PIETŲ AMERIKĄ.

Prasidėjus žydų persekiojimai Vokietijoje, Lenkijoje ir Palestinoje daug žydų iš Europos bėga į Pietų Ameriką. Iš La Rochelle pranešama, kad į anglų laivą „Rainha do Pacifico“ įsėdo 250 žydų, kurie išbėgo iš Vokietijos, Austrijos, Palestinos bei kitur ir dabar važiuoja į Pietų Ameriką.

NELAUKTAS HITLERIO VIZITAS VOKIEČIŲ — PRANCŪZŲ PASIENY.

Bugpiūčio 29 dieną visai netikėtai į vokiečių-prancūzų pasienį atvyko Vokietijos diktatorius Hitleris, kuris apžiūrėjo Khele srityje statomas tvirtoves. Hitleris lydėjo 8 generolai. Hitlerio netikėtas apsilankymas Prancūzijos pasieny sukėlė daug visokių spekuliacijų. Kai kurie laikraščiai tvirtina, kad Hitleris rimtai ruošiasi pulti Čekoslovakiją, tačiau numato didelį pavojų iš Prancūzijos pusės.

DIDELI KARIUOMENĖS MANEVRAI PRANCŪZIJOJE.

Šiomis dienomis Prancūzijoje prasidėjo dideli kariuomenės manevrai. Manevruose dalyvauja įvairios kariuomenės dalys. Prancūzija savo kariuomenės manevrus pradėjo tik ką pasiėmus Vokietijos kariuomenės manevrams. Tai lyg Prancūzijos atsakymas vokiečių karo jėgų demonstracijai.

ČEKOSLOVAKIJOS SUDETŲ VOKIEČIŲ PROBLEMA DAUG OPESNĖ UŽ ISPANIJOS.

Anglijos laikraščiai rašo, kad Čekoslovakijos sudetų vokiečių problema tarptautinėje plotmėje yra daug opesnė už Ispanijos problemą. Paskutinėmis dienomis susidariusi Europoje padėtis esanti labai įtempta. Nors Anglija dedanti pastangas, kad išvengtų tarptautinio konflikto dėl sudetų vokiečių, tačiau Hitlerio nusistatymas šiuo atžvilgiu esąs griežtai priešingas ir vargiai ar pavyks šią problemą galutinai išspręsti ramiu ir taikiu būdu.

SUSTIPRINIMAI PRANCŪZIJOS — ITALIJOS PASIENYJE.

Iš Paryžiaus pranešama, kad Prancūzijos — Italijos pasienyje Valle de Chastillon srityje italų karo inžinieriai pradėjo planuoti ir statyti stambius sustiprinimus. Pasienio srityje Italija iš ūkininkų nusavinusi žemes ir ten pradėjo statyti sustiprinimus. «Paris Soir» korespondento žiniomis, Italija bijanti netikėto puolimo iš Prancūzijos pusės prieš Turiną.

Brazilijos žinios.

AMERIKA YRA GERIAUSIAS KAVOS PIRKĖJAS.

Vietos laikraščiai praneša, kad Amerikos Jungtinės Valstybės yra geriausias Brazilijos kavos pirkėjas. Neujorko ir kitų didžiųjų Amerikos miestų rinkose kavos kaina dabar esanti gana tvirta ir kavos pareikalavimas didelis. Atatinkamos įstaigos, užinteresuotos dar didesniu kavos pardavimu, visoje Amerikoje varo smarkią propagandą už Brazilijos kavos vartojimą.

RIO DE JANEIRO SMARKIAI STATOSI.

Vietos laikraščiai žiniomis, šiemet Brazilijos sostinėje statyba esanti labai suintensyvinata. Namų ir įvairių kitų pastatų statyboje Rio de Janeiro šie metai bus rekordiniai. Prie statybos dirba labai daug darbininkų. Ypa

tingai smarkiai statyba eina šiuo metu.

PAKILO KAVOS KAINA.

Nuo rugsėjo pirmos dienos vietos kavos pardavimo bendrovės susitarusios pakėlė degintos ir maltos kavos kainą 400 reisu už kilogramą. Degintos kavos kainų pakilimo priežastys yra bendras kavos kainos pakilimas.

SANTO AMARO VOKIEČIŲ KLUBAS KALTINAMAS POLITINIA-ME VEIKIME.

Netoli S. Paulo, Santo Amaro miestely jau daug metų veikia didelis ir stiprus vokiečių klubas. Paskutiniais metais vietos įstaigos įžiūrėjo, kad klubas nors ir turįs gražius ir nekaltus tikslus, tačiau pradėjęs varyti politinį veikimą, kas yra priešinga naujųjų įstatymų dėsniams. Dabar šio klubo veikla tirinama ir jei pasirodys, kad klubas tikrai turi politinių tikslų, jis bus uždarytas.

BUS STEIGIAMAS IDENTIFIKACIJOS DEPARTAMENTAS.

Identifikacijos Instituto direktorius prof. Leonidio Ribeiro pareiškė «A Noite» dienraščio korespondentui, kad normaliam identifikacijos darbiui būtina reikalinga įsteigti departamentas kuriame būtų archyvuojamos visos dactiloskopinės nuotraukos ir su tuo susiję dokumentai. Pagal naujai veikianči Brazilijos įstatymą turi registruotis ir indentifikuotis visi Brazilijoje gyvenantieji svetimtaučiai, o tam dideliu darbu reikalinga gerai organizuota įstaiga.

Gdynia - Amerika

Linhas de Navegação S. A.

Pietų Amerikos linija

Laivų išplaukimas iš Santos į Rio Grande, Montevideo ir Buenos Aires

S/S PULASKI

7/X ir 9/XII 1938 m.

S/S KOŠCIUSKO

8/XI 1938 ir 13/I 1939 m.

Laivų išplaukimas iš Santos į Rio de Janeiro, Bologne s/m, Kiel, Holtenau ir GDYNIA

S/S PULASKI

20/X, 22/XII 1938 m.

S/S KOŠCIUSKO

31/VIII, 21/XI 1938 ir 25/I 1939

3-čios klasės su kabina laivakortės kaina iš Santos į Kauną tik 1:754\$000

Puikiausi patogumai luksusinėse, 1 ir 2 klasės kabinose.

Laivakortės parduodamos:

S. PAULO, RUA LIBERO BADARÓ, 561

sobreloja. Tel. 2-3851

Agencia Poloneza de Viagens.

PIRMAJAM LIETUVOS GARBĖS KONSULUI RIO DE JANEIRO P. MORBERGUI,

Jo mylimam tėveliui mirus, reiškiu nuoširdžiausią užuojautą.

Kazys Vosylius.

LITUVOS GARBĖS KONSULUI RIO DE JANEIRO MIEŠTE PONUI MORBERGUI,

brangiam jo tėveliui mirus reiškia nuoširdžiausią užuojautą

„Lietuvio“ Redakcija ir Administracija.

— Laikraščiai praneša, kad bus leista dirbtuvėse dirbti vaikams nuo 14 metų iki pilno subrendimo kaip praktikantams.

— Bugpiūčio 31 dieną į Rio de Janeiro atvyko Argentinos kariška misija su štabo viršininku generolu Quiroga priešaky.

— Išleidus naują dekretą, visos iki rugpiūčio 20 dienos išimtos „kadernetos“ (Carteira de identidade) iki šių metų pabaigos turės būti pakeistos naujomis, kurios jau dabar išduodamos svetimtaučiams.

PRANEŠIMAS

Šiuo pranešu, kad rugsėjo 6 dieną, 7 val. vakaro šaukiamas Lietuvos Sąjungos Brazilijoje valdybos plenumo posėdis. Visi organizacijų, mokyklų ir tėvų komitetų atstovai prašomi dalyvauti. Bus svarstomi svarbūs klausimai.

Pirmininkas.

Stasio Šlikto Siuvykla „Estan“

RUA CONCEIÇÃO, 79-A [prie Luz stoties] Tel. 4-4889 yra žinoma visai lietuvių kolonijai. DIDELIS PUIKIAUSIU MĖŽIAGŲ PASIRINKIMAS. DARBAS GREITAS IR SAŽINGAS. Prie siuvyklos veikia moterišku rūbų skyrius, kur siūvami paltais ir kostiumais. Ši siuvykla atidarė skyrių ant rua Dr. Almeida Lima, 19.

Tik 54 kilometrai nuo S. Paulo miesto, gražioj ir sveikoj vietoj gali puikiau-

siai isikurti

50 LIETUVIŲ KOLONISTŲ ŠEIMŲ

Užperkant ūkį tik su 500 milreisu įnašo ir likusią sumą išmokant per daug metų prieinamiausiomis sąlygomis. Žemė su stambiu mišku. Garantuotos galimybės uždarbio ligi 400\$000 į mėnesį kiekvienam suaugusiam žmogui vietoje. Net mažamečiams vaikams yra vietoje lengvo ir pelningo pašalinio uždarbio. Kiek vienas naujakuris prie geros vaitos gali labai greitai tapo stipriu ir nepriklausomu ūkininku. Naujakuriams duodamos visti kios lengvatos.

Lietuvių kolonijos steigimas šioje vietoje jau pradėtas, nes jau keletas rimtų lietuvių kolonistų ten apsigyveno ir pradėjo kurtis. Patartina kiekvienam lietuviui kolonistui neatidėliojant šioje vietoje įsigyti žemės sklypą, kur jo ateitis bus visada užtikrinta.

Dėl smulkesnių žinių kreiptis į EMPREZA DE TERRAS E CO LONIZAÇÃO PIRATININGA. Rua Libero Badaró, 4ºS 4 andar, sa la 38 S. Paulo.

Ten pat galima gauti SVEIKŲ PATARIMŲ dėl giminių bei draugų parsikvietimo iš Europos.

Už apmokamus skelbimus Redakcija neatsako.

SVETIMŠALIAMS GYVENANTIEMS BRAZILIJOJ PRANEŠIMAS.

Paskutiniu laiku Federalinė Vyriausybė išleido naujus įstatymus Nrs. 406 ir 3010, kuriais remiantis visi svetimšaliai yra verčiami būtinai išsiryti specialę Carteira de Identidade ir registruotis.

Šis įstatymas liečia visus svetimšalius, vyrus ir moteris nuo 18 iki 60 metų amžiaus, nežiūrint kiek laiko gyvena Brazilijoje.

Taip pat nei vienas svetimšalis negalės būti priimtas į bet kokią darbo įmonę be Carteira de Identidade, nes darbdavys prasižengęs šiam įstatymui bus baudžiamas pinigine pabauda.

Iki šiol išduotos Carteira de Identidade po metų nustos savo vertės ir, kokiam įstaigai pareikalavus, patiekiant senąją bus ji atimama. Užtat senosios „karteros“ turi būti pakeistos dabartinėmis.

Visi svetimšaliai neišpildę minėtų reikalavimų bus baudžiami 500\$000 pabauda arba ištremimu.

Lietuviai, neatidėliokite savo dokumentų susitvarkimą į paskutines dienas. Kreipkitės visais tais reikalais į Lietuvos Informacijų Agenciją, kur visai maža laiko nustodami atliksite savo pareigą. Cadernetas de Identidade išrūpina me už vis pigiau negu visur kitur.

Rua José Bonifacio Nr. 390 sobreloja Tel. 3-3296 S. Paulo.

Atidaryta kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 1/2 val. vakaro.